

Súd: Krajský súd Trenčín  
Spisová značka: 19CoP/27/2020  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3720200570  
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2020  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Radoslav Svitana, PhD  
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2020:3720200570.2

## Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Radoslava Svitana, PhD., a sudkýň JUDr. Beáty Čupkovej a JUDr. Viery Škultétyovej vo veci starostlivosti súdu o maloletú M. T., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. E. XX/X, M. A., zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny D., dieťa rodičov M. T., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. E. XX/X, M. A., zastúpená K. L. M. & D. E., C. XXXX, F., a G. T., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. E. XX/X, M. A., zastúpený advokátkou C.. N. L., Q. XX/XX, D. R., o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie otca proti uzneseniu Okresného súdu Považská Bystrica č. k. 6P/10/2020-32 zo dňa 04. marca 2020 takto

### rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie m e n í tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia v celom rozsahu z a m i e t a .

### o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie nariadil neodkladné opatrenie, ktorým (I.) zveril maloletú M. do osobnej starostlivosti matky, (II.) uložil otcovi povinnosť platiť výživné na mal. M. vo výške 100,- eur mesačne vždy do 10. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletej, (III.) vo zvyšku návrh zamietol, (IV.) rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania a (V.) určil, že toto neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Považská Bystrica pod sp. zn. 7P/11/2020. Rozhodnutie zdôvodnil tým, že Okresný súd Považská Bystrica rozsudkom č. k. 8P/60/2019-45 zo dňa 04.12.2019 manželstvo rodičov maloletej rozviedol a zároveň schválil dohodu rodičov, podľa ktorej bola maloletá M. na čas po rozvode zverená do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov a výživné nebolo určené. Dňa 30.01.2020 posudkový lekár G.. D. F. vydal posudok o dlhodobu nepriaznivom zdravotnom stave dieťaťa, v zmysle ktorého mal. M. má dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav vyžadujúci si osobitnú starostlivosť, ide o dieťa, ktoré pochádza z rizikovej gravidity s pomerne vysokou chorobnosťou, 4x bola hospitalizovaná pre akútne infekcie, v 11/2019 boli zistené elevované hodnoty pankreatických enzýmov, tie pretrvávajú aj po 2 mesiacoch, užíva dlhodobu pankreatické enzýmy, má prísnu diétu. Z prepúšťacej správy U. S. zo dňa 30.01.2020 súd zistil, že maloletá trpí opakovanými infekciami dýchacích ciest, pankreatitídou stredného stupňa, hypovitaminózou vit. D., cystická fibróza v dif.dg. Z lekárskej prepúšťacej správy NsP D. R. zo dňa 18.02.2020 vyplýva, že maloletá bola dňa 16.02.2020 prijatá na hospitalizáciu pre bolesti brucha. Zo správy z gastroenterologického vyšetrenia zo dňa 21.02.2020 vyplýva, že maloletá trpí opakovanou pankreatitídou a respiračnými infekciami. Z potvrdenia ÚPSVaR D. R. zo dňa 26.02.2020 vyplýva, že matka poberá rodičovský príspevok na maloletú od 01.01.2020 do 30.11.2021. S odkazom na ustanovenia § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a § 360 ods. 1, ods. 2, § 366 a § 367 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) súd prvej inštancie konštatoval, že matka osvedčila potrebu neodkladnej, dočasnej úpravy vzťahov medzi účastníkmi, a to potrebu zverenia maloletej do starostlivosti matky, keďže s poukazom na nepriaznivý zdravotný stav maloletej mal za to, že maloletej je potrebné neodkladne zabezpečiť osobitnú celodennú starostlivosť, ktorú jej môže poskytnúť práve matka, ktorá nastúpila na predĺženú

materskú dovolenku, a takto jej vytvoriť vhodné prostredie potrebné k zastabilizovaniu jej zdravotného stavu. Zároveň v záujme ochrany maloletej, aby sa predišlo ohrozeniu jej výživy, súd prvej inštancie považoval za potrebné upraviť otcovi vyživovaciu povinnosť k maloletej, ktorú s poukazom na vek maloletej a jej potreby mal za odôvodnenú v nevyhnutnej miere 100,- eur.

2. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie otec a navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zmenil tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne. Uviedol, že maloletá od veku 1 roku mala zdravotné problémy, ktoré však žiadnym spôsobom nevybočovali z chorobnosti detí jej veku. Napriek tomu, že výsledky maloletej boli vždy v norme, matka po tom, ako bola maloletá zverená do striedavej starostlivosti, začala robiť kroky v rozpore so záujmami maloletej a hľadala spôsoby, ako by striedavú starostlivosť zrušila. Diagnózy, na ktoré poukazuje súd prvej inštancie, si podľa otca nevyžadujú celodennú 24-hodinovú starostlivosť. Opakovanými infekciami dýchacích ciest, ale aj pankreatitídou stredného stupňa či hypovitamínózou vit. D trpí mnoho detí, lieči sa najmä úpravou stravy a medikamentóznym dopĺňaním chýbajúceho vitamínu. Nejde o ochorenia, ktoré si vyžadujú celodennú starostlivosť. Čo sa týka podozrenia na cystickú fibrózu, otec vyjadril nádej, že dcéra týmto ochorením netrpí, keďže ide o dedičné ochorenie, ktoré nemá ani jeden z rodičov. Ak by ním však trpela, išlo by o nevyliciteľné ochorenie, ktoré by ju sprevádzalo celý život, a teda obaja rodičia by sa museli s týmto naučiť fungovať a o dcéru sa starať. Matka maloletej často nechávala pri svojej matke, otcimovi, svojom partnerovi. Aj keď bola maloletá chorá, vozila ju po rôznych výletoch a stretnutiach s jej známymi. Otec ďalej uviedol, že ošetrujúca lekárka maloletej, G.. G. na jeho dotaz uviedla, že neodkladné opatrenie je v rozpore so záujmami maloletej, odlúčením od otca môže maloletá trpieť a práve z tohto dôvodu odlúčenia sa jej zdravotný stav môže zhoršovať. Za krátke obdobie od rozvodu matka zmenila bydlisko maloletej už štvrtýkrát a pokiaľ mala maloletá nejaké zdravotné problémy, podľa otca vyplývali z neustálej zmeny domáceho prostredia. Otec zdôraznil, že od poslednej úpravy neubehli ani tri mesiace a okrem toho, že matka údajne prešla na predĺženú rodičovskú dovolenku (hoci podľa otca v čase vydania rozhodnutia ešte riadne pracovala), nedošlo k žiadnej zmene na strane maloletej, či už k zhoršeniu jej zdravotného stavu, alebo potreby jej 24-hodinovej starostlivosti. Vďaka súdnemu rozhodnutiu sa podľa otca narušil pevný vzťah medzi dcérou a otcom. Od vydania neodkladného opatrenia bol s maloletou len 4-krát, čo je v rozpore so záujmami dieťaťa. Súd prvej inštancie podľa otca nemal preverené, v akom prostredí maloletá s matkou v N. žije (jedná sa o samotu), či má vytvorené sociálne väzby na rovesníkov, ktoré jej boli odporúčané detskou lekárkou, a vôbec nebolo preverené, kto v neprítomnosti matky zabezpečuje starostlivosť o maloletej. Napokon otec v odvolaní navrhol, aby si súd vyžiadaval cestou kolízneho opatrovníka správu od ošetrujúceho lekára.

3. Matka maloletej v písomnom vyjadrení k odvolaniu otca uviedla, že s odvolaním otca v celom rozsahu nesúhlasí. Maloletá bola v decembri 2019 hospitalizovaná na pankreatitídu, na základe čoho mala držať prísnu diétu. Zle to znášala, čo sa prejavilo tým, že sa začala čoraz viac pocikávať. Začala mávať bolesti hlavy a brucha, na základe čoho bolo robených množstvo vyšetrení, ktoré zistili nábeh na cysticko-fibróznou pankreatitídu, s čím bola spojená hospitalizácia v U. S. v R.. Dňa 30.01.2020 vydal Úrad práce sociálnych vecí a rodiny posudok o dlhodobu nepriaznivom zdravotnom stave dieťaťa, ktorého záverom je, že maloletá má dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav vyžadujúci osobitnú starostlivosť. Z toho je zrejmé, že konštatovanie otca, že diagnóza maloletej si nevyžaduje celodennú 24-hodinovú starostlivosť, je zavádzajúce. Matka zdôraznila, že tvrdenie, že striedavá starostlivosť v danom prípade nie je možná, resp. nie je v prospech zdravotného stavu maloletej, aj v samotnom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia podporila relevantnými dôkazmi odborníkov. Matka ďalej uviedla, že si nikdy nezľahčovala starostlivosť o maloletej, chodievala s ňou po doktoroch sama, pričom otec bol ten, ktorý jej v tom skôr bránil a nedovolil jej to. Údajné tvrdenie G.. G. ako ošetrujúcej lekárky maloletej, že nariadením neodkladného opatrenia by sa mohol zdravotný stav maloletej len zhoršiť, otec žiadnym spôsobom nepreukázal, preto by súd na toto tvrdenie nemal prihliadať. Okrem toho ošetrujúci lekár nie je osobou, ktorá by mohla dávať stanoviská v tejto oblasti vzťahov. K zmenám bydliska matka uviedla, že jej priateľ žije v obci N. a keďže jej otec sám vravel, aby si zmenila bydlisko, zmenila si ho rovno k priateľovi do obce N.. Medzitým bývala len u matky, takže vyjadrenie otca, že zmenila 4 bydliská, je zavádzanie súdu. Od nariadenia jej osobnej starostlivosti mal otec maloletej cez víkend len raz a dcéra sa pocikala hneď ako prišla od otca, rovnako tak aj na ďalší deň. Nie je pravdou, že by sa zdravotný stav maloletej nezmenil. Naopak, odkedy je maloletá v osobnej starostlivosti matky, jej zdravotný stav sa zjavne zlepšuje.

4. Kolízny opatrovník dieťaťa sa k odvolaniu otca nevyjadril.

5. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 65 a § 66 CMP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 388 CSP zmeniť, pretože vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP) a návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia je potrebné zamietnuť.

6. Pred začatím konania alebo počas konania môže súd nariadiť neodkladné opatrenie, ak je potrebné, aby boli dočasne upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený a za predpokladu naliehavosti požadovanej úpravy, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu. Rozhodovanie formou neodkladného opatrenia by malo byť považované za výnimočné, keďže neodkladným opatrením súd rozhoduje v podstate bez podrobnej znalosti skutočného stavu (práve z dôvodu naliehavosti zásahu súd spravidla nevykonáva rozsiahlejšie dokazovanie), len na základe skutočností, ktoré osvedčí navrhovateľ neodkladného opatrenia a prípadne aj ostatní účastníci konania, ak už mali možnosť sa k veci vyjadríť. Preto pre nariadenie neodkladného opatrenia ustanovuje procesný predpis osobitné predpoklady, medzi nimi najmä osvedčenie potreby neodkladnej úpravy pomerov (§ 325 ods. 1, § 326 ods. 1 CSP). Predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia je teda existencia naliehavej potreby zákroku, ktorý neznesie odklad, pričom je potrebné vždy prihliadať na záujem maloletého dieťaťa.

7. Pre nariadenie neodkladného opatrenia teda nie je potrebná taká miera dôkaznej istoty ako pre vydanie rozhodnutia vo veci samej. Je však potrebné, aby boli aspoň v základnej miere osvedčené skutočnosti odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, ako aj dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana.

8. Na druhej strane je potrebné poznamenať, že o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhoduje súd prvej inštancie spravidla (z dôvodu krátkosti lehoty na rozhodnutie a tiež z dôvodu, aby nebol ohrozený budúci výkon neodkladného opatrenia) bez pojednávania a bez možnosti ostatných účastníkov konania vyjadríť sa k návrhu. Ide teda o rozhodovanie len na základe vyjadrení a prípadne listín predložených navrhovateľom. V takom prípade dostávajú ostatní účastníci konania (v tomto prípade otec maloletého dieťaťa) možnosť vyjadríť sa až po nariadení a doručení neodkladného opatrenia, a to formou odvolania. Z tohto dôvodu môže nastať situácia, že to, čo sa súdu prvej inštancie javilo (na základe tvrdení navrhovateľa a ním predložených dôkazov) ako dostatočne osvedčené, sa po vyjadrení iných účastníkov konania (a prípadne predložení dôkazov týmito účastníkmi) môže javiť ako neosvedčené. Je preto povinnosťou navrhovateľa (pokiaľ chce, aby odvolací súd neodkladné opatrenie potvrdil), vo vyjadrení k odvolaniu vyvrátiť argumenty odvolateľa.

9. V preskúmvanej veci súd prvej inštancie nariadenie neodkladného opatrenia zdôvodnil poukazom na nepriaznivý zdravotný stav maloletej, pre ktorý je potrebné maloletej neodkladne zabezpečiť osobitnú celodennú starostlivosť, ktorú jej môže poskytnúť matka, ktorá nastúpila na predĺženú materskú dovolenku. Odvolací súd však konštatuje, že zo súdneho spisu nevyplýva ani potreba celodennej (24-hodinovej) starostlivosti o maloletú, ani predĺžená materská dovolenka matky. Posudok Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny o dlhodobu nepriaznivom zdravotnom stave dieťaťa z 30.01.2020 uvádza potrebu „osobitnej“ starostlivosti o maloletú, spočívajúcej v podávaní dlhodobej liečby, prísnej diéte a pravidelných návštevách odborných ambulancií. Z toho však nevyplýva, že by takúto osobitnú starostlivosť nebol schopný zabezpečiť aj otec dieťaťa v prípade ponechania dieťaťa v striedavej osobnej starostlivosti. To, že matka „požiadala o predĺženú rodičovskú dovolenku“ vyplýva len z jej návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, táto skutočnosť (resp. skutočnosť, že matka naozaj je na rodičovskej dovolenke) však nebola osvedčená. Potvrdenie o poberaní rodičovského príspevku nie je dokladom o rodičovskej dovolenke, keďže rodičovský príspevok môže poberať aj rodič, ktorý nastúpi do práce (pokiaľ nepoberá druhý rodič materské, čo nie je tento prípad). Napriek tomu, že otec v odvolaní uviedol, že podľa jeho vedomosti matka v čase vydania rozhodnutia ešte riadne pracovala, matka na toto tvrdenie otca vo vyjadrení k odvolaniu nereagovala. Odvolací súd však uvádza, že materská dovolenka matky, aj keby ju matka skutočne čerpala, takisto neznamená, že otec nie je spôsobilý sa ďalej starať o dieťa, hoci dieťa potrebuje vzhľadom na jeho zdravotný stav osobitnú starostlivosť.

10. Odvolací súd považuje za potrebné poukázať na to, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podala matka ani nie tri mesiace po tom, čo v rozvodovom konaní súd schválil dohodu rodičov o striedavej osobnej starostlivosti o dieťa (pričom striedavá starostlivosť sa realizovala už skôr na základe rozhodnutia súdu na čas do rozvodu). Aj keď posudok Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny o dlhodobom nepriaznivom zdravotnom stave dieťaťa z 30.01.2020 nesporne je novou skutočnosťou, tento posudok z veľkej časti hodnotí dlhšie obdobie do minulosti (uvádza rizikovú graviditu, štvornásobnú hospitalizáciu dieťaťa pre akútne infekcie, zistenie elevovaných hodnôt pankreatických enzýmov v 11/2019, dlhodobé užívanie pankreatických enzýmov), teda vychádza zo skutočností, o ktorých matka dieťaťa vedela už v čase, keď v rozvodovom konaní súhlasila s dohodou o striedavej osobnej starostlivosti (v decembri 2019). Teda matka už v tom čase vedela o zvýšenej chorobnosti dieťaťa, o jeho častej hospitalizácii, aj o zvýšených hodnotách pankreatických enzýmov a z toho vyplývajúcej potrebe prísnej diéty, a napriek tomu súhlasila s dohodou o striedavej osobnej starostlivosti o dieťa, čo znamená, že bola presvedčená, že otec starostlivosť o dieťa aj za týchto okolností zvládne (resp. zvláda, keďže sa striedavá starostlivosť už v tom čase realizovala). Matka v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia neosvedčila takú zásadnú zmenu pomerov, na ktorú by bolo potrebné okamžite reagovať takým vážnym zásahom do starostlivosti o dieťa, akým je zmena striedavej osobnej starostlivosti na zverenie do osobnej starostlivosti matky neodkladným opatrením.

11. Z uvedeného vyplýva, že odvolací súd dospel k záveru, že nebola osvedčená potreba bezodkladného zásahu súdu, preto rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie považuje za potrebné dodať, že toto rozhodnutie neprejudikuje výsledok konania vo veci samej. V konaní o nariadenie neodkladného opatrenia sa nerozhodovalo o zverení dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov (hoci bol takto - nesprávne - formulovaný výrok napadnutého uznesenia súdu prvej inštancie), ale len o potrebe okamžitého zásahu súdu do existujúceho stavu. O tom, či je pokračovanie v striedavej osobnej starostlivosti v záujme maloletého dieťaťa, alebo či je potrebné osobnú starostlivosť zmeniť, rozhodne súd prvej inštancie v konaní vo veci samej (ktoré už vedie pod sp. zn. 7P/11/2020) po vykonaní riadneho dokazovania.

12. Vzhľadom k zamietnutiu návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia vo vzťahu k zmene zverenia dieťaťa zo striedavej osobnej starostlivosti do osobnej starostlivosti matky (resp. vo vzťahu k návrhu na ponechanie dieťaťa v osobnej starostlivosti matky) odvolací súd zamietol návrh matky aj v časti týkajúcej sa výživného (matka neosvedčila potrebu určiť výživné neodkladným opatrením aj v prípade ponechania dieťaťa v striedavej osobnej starostlivosti). Vzhľadom k tomu, že dieťa bude naďalej v striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, návrh matky na určenie styku otca s dieťaťom bol bezpredmetný (tento návrh bol viazaný na vyhovenie návrhu matky na zmenu zverenia dieťaťa).

13. Keďže išlo o neodkladné opatrenie a odvolateľ (otec dieťaťa), ktorý bol úspešný v odvolacom konaní (a tým aj v konaní ako celku) nepodal návrh na rozhodnutie o povinnosti nahradiť trovy konania (§ 57 CMP), odvolací súd nerozhodoval o trovách konania.

14. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu jednomyseľne.

#### **Poučenie:**

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).